

Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Ons kenmerk
MC-U-2809691

Inlichtingen bij

Doorkiesnummer

Den Haag
6 nov. 07

Onderwerp

Bijlage(n)

Uw brief

Beantwoording kamervragen PGO

Met belangstelling heb ik kennis genomen van de vragen en opmerkingen van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport naar aanleiding van mijn brief van 23 juli 2007 over de versterking van patiënten-, gehandicapten- en ouderenorganisaties (pgo-organisaties) (Kamerstukken II, 2006-2007, 29 214, nr. 24). In die brief heb ik, mede namens de staatssecretaris van VWS, mijn visie geschetst op de maatschappelijke rol en betekenis van pgo-organisaties en op de hoofdlijnen van een bijpassende subsidiesystematiek. Voordat ik in ga op deze vragen, vat ik eerst kort de inhoud van de brief van 23 juli samen en ga ik in op de huidige stand van zaken.

Pgo-organisaties voorzien in een brede maatschappelijke behoefte en dragen bij aan het welbevinden van veel mensen. Tegelijkertijd is het van belang de positie van pgo-organisaties te versterken en zo de invloed van patiënten en cliënten te vergroten. Dit vraagt om een goede onderlinge samenwerking en grotere regie op vraagstukken die individuele pgo-organisaties ontstijgen. Daartoe worden pgo-organisaties in staat gesteld om zich gezamenlijk te ontwikkelen tot een krachtige partij, naast zorgverzekeraars, zorgaanbieders, overheden en andere maatschappelijke organisaties. Dit draagt bij aan de versterking van de positie van de zorggebruiker. De staatssecretaris en ik stellen hiertoe jaarlijks €10 miljoen extra ter beschikking, naast de €28,7 miljoen die voor 2008 en de jaren daarna structureel beschikbaar is voor subsidies aan pgo-organisaties die door het Fonds PGO worden verstrekt.

In mijn brief van 23 juli jongstleden zijn de hoofdlijnen van de door mij voorgestane nieuwe subsidiesystematiek weergegeven. Deze systematiek houdt onder meer in dat de waardevolle klassieke taken van pgo-organisaties (voorlichting, lotgenotencontact en belangenbehartiging) ook in de toekomst worden gesubsidieerd via een basissubsidie. Daarnaast worden vier meerjarige programma's gestart om de positie van de pgo-organisaties te versterken. Het betreft een programma 'kwaliteit en transparantie', een programma 'maatschappelijke participatie', een programma 'versterking en ondersteuning' en een programma 'kennis en informatie'. Deze programma's stimuleren gericht de samenwerking binnen het pgo-veld en ondersteunen pgo-organisaties bij hun verdere

Blad

2

Kenmerk

MC-U-2809691

ontwikkeling. Zoals in de brief aangegeven zien de staatssecretaris en ik een belangrijke rol voor de drie brede koepels, NPCF, CG-Raad en CSO, om de samenwerking en regie vanuit het veld concreet vorm te gaan geven.

De nieuwe systematiek voor de basissubsidie willen we laten ingaan per 1 januari 2009. De nu geldende subsidiesystematiek wordt in 2008 voortgezet. Zo is tijd gemaakt voor verder overleg met het veld en krijgen pgo-organisaties voldoende gelegenheid zich voor te bereiden op de nieuwe systematiek. Met de voorbereiding van de meerjarige programma's is reeds begonnen, zodat deze waar mogelijk al in 2008, van start kunnen gaan.

Op 28 september jongstleden is een tweede consultatiebijeenkomst georganiseerd om met pgo-organisaties te praten over de brief van 23 juli 2007 en de te maken nadere keuzes om de systematiek verder uit te werken. De opkomst was, net als bij de eerdere bijeenkomst op 25 mei 2007, groot. Het was een positieve bijeenkomst, waarbij nuttige suggesties en aandachtspunten zijn aangedragen. Dit betrof de concrete uitwerking van de basissubsidie, de inhoud van de meerjarige programma's en met name ook de beoogde rol van de koepels. Na de bijeenkomst van 28 september hebben veel organisaties ook nog per brief of mail hun reacties kenbaar gemaakt. Die vragen en suggesties betrekken de staatssecretaris en ik bij de verdere uitwerking van de systematiek die u, middels een brief, rond de jaarwisseling zal worden voorgelegd.

In een gesprek ter voorbereiding van de bijeenkomst van 28 september 2007 hebben de drie koepels aangegeven graag zelf met voorstellen te willen komen voor een nadere inhoudelijke invulling van de vier programmathema's en de onderlinge taakverdeling van de drie koepels over de vier meerjarige programma's. Zij zullen 1 december aanstaande deze voorstellen aan mij voorleggen.

Nadat ik uw Kamer op 23 juli 2007 heb geïnformeerd over de hoofdlijnen van de nieuwe subsidiesystematiek, zoals de staatssecretaris en ik die voor ogen hebben, zijn deze zomer de voorbereidingen gestart voor twee onderzoeken. Een eerste onderzoek richt zich op de vraag op welke wijze de koepels op een verantwoorde manier een rol kunnen spelen bij de meerjarige programma's. Het tweede onderzoek richt zich op de mogelijkheden voor de opzet van een informatie- en adviesloket dat de positie van individuele zorggebruikers en hun vertegenwoordigende organisaties versterkt. Dit onderzoek moet in beginsel drie scenario's opleveren voor de opzet van een informatie- en adviesloket dat de volgende functies zou kunnen uitvoeren: informatie leveren over het zorg(verzekerings)aanbod, ondersteuning en advies over patiëntenrechten en -plichten, monitoren van de positie van patiënten in de praktijk en het leveren van kennis en ondersteuning aan pgo-organisaties.

Op de gestelde vragen en gemaakte opmerkingen van de vaste commissie voor VWS, naar aanleiding van mijn brief van 23 juli 2007, ga ik hierna graag in. Daarbij heb ik op uw verzoek de volgorde van het schriftelijke verslag aangehouden.

1. Algemeen

In reactie op de vraag van de leden van de CDA-fractie naar wat concreet in de praktijk wordt verstaan onder het 'volwaardig gesprekpartnerschap' van pgo-organisaties het volgende.

Zoals de staatssecretaris en ik in de brief van 23 juli 2007 hebben aangegeven moeten sterke pgo-organisaties in de nieuwe stelsels van zorg en maatschappelijke ondersteuning volwaardige gesprekspartners kunnen zijn van zorgverzekeraars, zorgaanbieders, overheden en andere maatschappelijke organisaties. Pgo-organisaties zijn op dit moment al vaak gesprekspartner, maar door het bundelen van krachten, ontwikkelen van vaardigheden en vergaren van kennis, kunnen organisaties van patiënten, gehandicapten en ouderen hun positie en invloed vergroten en effectiever overleg voeren met de andere partijen. Zo hebben de betreffende organisaties bijvoorbeeld bij de ontwikkeling van richtlijnen voor het vaststellen van verantwoorde zorg of maatschappelijke ondersteuning specifieke kennis en kunde nodig om het cliëntperspectief goed in te kunnen brengen. De vier meerjarige programma's maken onder meer dit type versterking van pgo-organisaties mogelijk.

Het doet mij genoegen dat de leden van de PvdA-fractie aangaven volledig te onderschrijven dat voor een versterking van de positie van de individuele zorggebruiker krachtige vertegenwoordigende organisaties noodzakelijk zijn. De PvdA-fractieleden gaven aan tevreden te zijn dat er structureel extra geld ter beschikking is gesteld. Zij vroegen wel hoe het budget van €10 miljoen is geraamd en waarom ik van mening ben dat €10 miljoen toereikend is. Ook hebben deze leden gevraagd of dit bedrag tot stand is gekomen in overleg met het veld. Verder wilden deze leden weten of dit bedrag ook toereikend is met het oog op nieuwe pgo-organisaties die zullen ontstaan. Tenslotte vroegen de leden van de PvdA-fractie wat de verwachting is ten aanzien van de totstandkoming van nieuwe pgo-organisaties.

Pgo-organisaties voorzien in een brede maatschappelijke behoefte. Deze organisaties zijn toegesneden op de maat en problematiek van de verschillende doelgroepen. Ze staan dicht bij hun achterban, zij kennen de behoeften ervan en kunnen de achterban goed ondersteunen.

In de nieuwe systematiek moeten pgo-organisaties zowel individueel als collectief grotere invloed krijgen binnen de stelsels van zorg en maatschappelijke ondersteuning. Samen met de staatssecretaris heb ik daarom jaarlijks €10 miljoen extra vrijgemaakt om de positie van de zorggebruiker te versterken. Wij willen daartoe meerjarige programma's opstarten die bijdragen aan de positionering van het pgo-veld als een krachtige partij en als volwaardig gesprekspartner van zorgaanbieders, zorgverzekeraars en andere maatschappelijke organisaties. Dit betekent een substantiële financiële impuls voor de pgo-organisaties. Nu deze impuls mogelijk is gemaakt en wij reacties en suggesties hebben ontvangen van de pgo-organisaties, is het van belang de systematiek verder uit te werken om de versterking van de positie van de zorggebruiker snel op te kunnen pakken.

Er zijn op dit moment geen aanwijzingen dat er op korte termijn veel nieuwe pgo-organisaties zullen ontstaan. Als er nieuwe pgo-organisaties ontstaan kunnen deze organisaties - naast eventuele basissubsidies - in het kader van de meerjarige programma's in beginsel ook projectvoorstellen doen. Deze aanvragen voor basissubsidie en projectvoorstellen zullen in beginsel op dezelfde manier worden beoordeeld als die van bestaande pgo-organisaties.

De staatssecretaris en ik hebben op dit moment geen aanleiding te veronderstellen dat het bedrag van €10 miljoen ontoereikend zal zijn.

De leden van de PVV-fractie gaven aan het onbegrijpelijk te vinden dat er structureel circa €10 miljoen extra ter beschikking wordt gesteld voor versterking van pgo-organisaties,

Blad

4

Kenmerk

MC-U-2809691

terwijl er tegelijkertijd honderden miljoenen worden bezuinigd in de ouderen- en gehandicaptenzorg.

De extra financiële middelen zullen ertoe bijdragen dat de pgo-organisaties zowel individueel als collectief grotere invloed krijgen. Daarmee kunnen zij een effectievere bijdrage leveren aan de verbetering van de kwaliteit en de patiëntgerichtheid van de gezondheidszorg en aan de bevordering van maatschappelijke participatie. Zij moeten, zoals hiervoor reeds aangegeven, in de nieuwe stelsels van zorg en maatschappelijke ondersteuning volwaardige gesprekspartners kunnen zijn van zorgverzekeraars, zorgaanbieders, overheden en andere maatschappelijke organisaties. Uiteindelijk zal de (gezondheids)zorg aan de individuele patiënt/cliënt verbeteren, als pgo-organisaties sterker en effectiever zijn. Mede omdat in de pgo-sector zoveel vrijwilligers actief zijn, vervullen ze hun maatschappelijke rol tegen relatief lage kosten. Met nadruk willen de staatssecretaris en ik er op wijzen dat gelden voor pgo-organisaties ook ten goede komen aan de kwaliteit en doelmatigheid van de (gezondheids)zorg die mensen ontvangen.

2. De hoofdlijn voor de nieuwe subsidiesystematiek

De leden van de PVV-fractie vroegen zich af of en zo ja op welke wijze de pgo-organisaties verantwoording afleggen over verleende subsidies. Ook wilden zij weten op welke wijze wordt bekeken of de voorafgestelde doelen zijn bereikt. Tenslotte vroegen de PVV-fractieleden of de subsidie wordt ingetrokken en niet meer verleend op het moment dat de doelen niet bereikt zijn of dat een organisatie na het niet bereiken van de doelen weer opnieuw subsidie kan aanvragen. Hierover het volgende.

In de huidige werkwijze gaan alle subsidieaanvragen vergezeld van een activiteitenplan en begroting en worden de aanvragen, vóórdat een subsidiebeschikking wordt afgegeven, getoetst op rechtmatigheid (voldoet de aanvragende organisatie aan de gestelde subsidiecriteria) en doelmatigheid (passen de voorgenomen activiteiten binnen de subsidiabele kernfuncties, worden de voorgenomen activiteiten naar verwachting doelmatig uitgevoerd en is er een goede verhouding tussen de kosten van uitvoerende activiteiten en de beheerskosten). Bij een subsidieverlening worden alle subsidiabele activiteiten in de subsidiebeschikking vastgelegd. Na afloop van de subsidieperiode legt de gesubsidieerde organisatie verantwoording af, zowel financieel door middel van een jaarrekening als inhoudelijk met een jaar- of projectverslag. In deze subsidieverantwoording wordt een relatie gelegd tussen voorgenomen activiteiten (en de daarmee geraamde kosten) en de feitelijk uitgevoerde activiteiten (en de feitelijke kosten). Bij het besluit over de uiteindelijke subsidievestiging wordt bezien of de activiteiten waarvoor subsidie is verleend inderdaad zijn uitgevoerd en wat de werkelijk gemaakte kosten van die activiteiten zijn. Voor zover de subsidies niet overeenkomstig de goedgekeurde begroting zijn gebruikt voor subsidiabele activiteiten, worden zij, met inachtneming van de betrokken subsidievoorwaarden, teruggevorderd. Het Fonds PGO vordert in dit verband jaarlijks een half tot één miljoen euro aan subsidies terug.

In opdracht van het Fonds PGO onderzoekt een extern accountantskantoor jaarlijks bij 25 aselect gekozen pgo-organisaties aanvullend de rechtmatige en doelmatige besteding van de verleende subsidies. De conclusies en aanbevelingen van de uitgebrachte accountantsrapporten worden met de belanghebbende organisaties besproken. Alle feiten verband houdend met eerdere subsidieverleningen worden uiteraard betrokken bij de beoordeling van eventuele nieuwe subsidieaanvragen. Vanzelfsprekend zal ook in de toekomst, net als in de huidige situatie, eenzelfde goede verantwoording worden gevraagd.

Blad

5

Kenmerk

MC-U-2809691

3. Basissubsidie

De leden van de CDA-fractie vroegen mij aan te geven of de diversiteit in de pgo-sector bij ziekten, aandoeningen en beperkingen voldoende recht wordt gedaan, gerespecteerd en ondersteund op basis van sekse, leeftijd, levensovertuiging, etniciteit en seksuele geaardheid als per doelgroep voor voorlichting, belangenbehartiging en lotgenotencontact maximaal €90.000,- verdeeld kan worden. Verder wilden deze leden weten wat precies wordt verstaan onder een doelgroep en onder welke doelgroep familieorganisaties en ouderverenigingen vallen.

Een doelgroep wordt gevormd door een specifieke categorie van zorggebruikers. In hoofdzaak moet gedacht worden aan mensen met een bepaalde ziekte- of functiebeperking. Ook ouderen worden gezien als een doelgroep. Het heeft in het overleg met andere partijen voordelen als er voor een bepaalde doelgroep één organisatie actief is, die de hele doelgroep vertegenwoordigt, ongeacht leeftijd, sekse, levensovertuiging, etniciteit of seksuele geaardheid.

Om recht te doen aan de huidige diversiteit van pgo-organisaties zijn de staatssecretaris en ik van mening dat als er meerdere organisaties voor één doelgroep werkzaam zijn, deze in beginsel alle voor subsidie in aanmerking kunnen komen. Het kan dan ook gaan om organisaties die zich niet op de hele doelgroep richten, maar bijvoorbeeld alleen op mensen uit die doelgroep met een bepaalde levensovertuiging of sekse. Dit in tegenstelling tot de huidige Regeling functiefinanciering. Indien er echter meerdere organisaties zijn die (delen van) de doelgroep vertegenwoordigen kunnen zij alle in aanmerking komen voor een deel van de maximale basissubsidie van €90.000,-. De keuze om per doelgroep niet meer dan €90.000,- beschikbaar te stellen, is gemaakt om te voorkomen dat een onevenredig deel van het totale budget voor basissubsidies wordt aangewend voor mensen met één bepaalde ziekte of functiebeperking én om ongewenste versnippering te voorkomen. Overigens willen wij u er op wijzen dat pgo-organisaties naast basissubsidie ook over substantiële andere inkomsten beschikken.

Een eerste globale indeling van organisaties in doelgroepen, leidde tot een lijst met ongeveer honderdvijftig verschillende doelgroepen. Bij deze indeling hebben de staatssecretaris en ik rekening gehouden met de huidige organisatie van het veld en de huidige activiteiten van pgo-organisaties. Voor het overgrote deel van de doelgroepen geldt dat daarvoor slechts één organisatie werkzaam is, die dus aanspraak kan maken op de maximale basissubsidie. De hoogte van de uiteindelijke basissubsidie is daarbij afhankelijk van onder meer het aantal leden of donateurs.

Organisaties van familieleden of ouders van patiënten of gehandicapten uit een bepaalde doelgroep worden, indien zij activiteiten verrichten vanuit het belang van die patiënten of gehandicapten, in de nieuwe systematiek gezien als werkend voor dezelfde doelgroep als de organisaties van deze patiënten en gehandicapten zelf.

Terecht concludeerden de CDA-fractieleden dat nieuwe organisaties aanspraak kunnen maken op de basissubsidie van een (bestaande) doelgroep. Deze leden wilden weten of er criteria zijn of worden opgesteld waaraan men dient te voldoen om voor deze basissubsidie in aanmerking te komen binnen de nieuwe systematiek.

Nieuwe organisaties kunnen in beginsel op dezelfde voorwaarden in aanmerking komen voor een basissubsidie als bestaande organisaties. Zij dienen te voldoen aan daartoe vast te stellen criteria, daarbij denken de staatssecretaris en ik onder andere aan het hebben van rechtspersoonlijkheid, het ontbreken van winstoogmerk en het landelijk werkzaam zijn.

Blad

6

Kenmerk

MC-U-2809691

Verder dienen zij, net als de reeds gesubsidieerde organisaties, te voldoen aan bepaalde procedurele voorschriften, zoals het bij een aanvraag moeten indienen van een activiteitenplan én een begroting. Uiteraard dienen organisaties zich hier achteraf over te verantwoorden.

Verder wilden de leden van de CDA-fractie weten welke mogelijkheden ik zie voor kleinere organisaties indien zij bij de verdeling van de basissubsidie binnen een doelgroep onder een bepaald minimum komen. De leden informeerden hoe deze kleinere organisaties hun werkzaamheden ten behoeve van lotgenotencontact, voorlichting en belangenbehartiging kunnen voortzetten terwijl zij daarnaast ook ruimte vrij moeten maken voor het schrijven van projectvoorstellen om in aanmerking te komen voor de subsidie voor een of meerdere programma's.

De staatssecretaris en ik onderschrijven het belang dat er ook kleine organisaties actief moeten kunnen zijn, onder andere waar het organisaties betreft voor zeldzame aandoeningen of beperkingen. Voor wat betreft de basissubsidie gaan wij uit van de huidige rekenregels die gelden voor de (maximum)subsidie voor patiëntenorganisaties. Deze berekening bestaat uit twee delen. Ten eerste een vast bedrag dat voor alle organisaties gelijk is, ongeacht hun omvang. Bepaalde kosten zijn immers voor iedere organisatie gelijk, ongeacht de grootte van de organisatie, zoals de kosten van een website. Deze vaste bijdrage is €7.500,-. Het tweede deel is een omvangstoeslag, die afhankelijk is van het aantal leden of donateurs van een organisatie en de hoogte van de contributie en/of donatie. Deze toeslag is degressief van aard, dat wil zeggen dat de eerste leden bij de bepaling van de hoogte van de subsidie zwaarder wegen en dat de bijdrage per lid lager wordt naarmate het ledental stijgt. Gevolg van deze systematiek is dat kleine organisaties per lid relatief meer krijgen dan grote organisaties, tot een maximum van €100,- per lid.

Wij willen benadrukken dat het nu niet veel voor komt dat organisaties binnen eenzelfde doelgroep werken: bij de huidige eerste indeling in doelgroepen, is in het overgrote deel van de doelgroepen maar één organisatie werkzaam. Als meerdere organisaties zich inzetten voor eenzelfde doelgroep en daardoor het maximum subsidiebedrag moeten delen gebeurt dit naar rato. Het aantal leden/donateurs van een organisatie en de contributie die zij willen betalen geven in principe een indicatie van de waardering van de doelgroep voor de activiteiten van de organisatie, en worden op deze manier mee gewogen in de verdeling van de beschikbare middelen. Wij wijzen er in dit verband op dat pgo-organisaties naast de (basis)subsidie ook andere substantiële inkomsten hebben.

Bij de uitwerking van de meerjarige programma's zal worden ingegaan op (eventuele) financiering van bijvoorbeeld de kosten verbonden aan het opstellen van een projectplan.

Tenslotte gaven de CDA-fractieleiden aan dat 'levensbrede aanwending van subsidie' een nieuwe term is in deze sector. Zij wilden weten wat dit concreet betekent voor het vrij besteden van de gelden binnen de basissubsidie.

In de Regeling functiefinanciering wordt de voorwaarde gesteld dat de taken voorlichting, lotgenotencontact en belangenbehartiging betrekking moeten hebben op zorg of maatschappelijke ondersteuning. De dialoog met het veld heeft ertoe geleid dat de staatssecretaris en ik hebben besloten om de voorwaarde dat de subsidiabele klassieke taken betrekking moeten hebben op zorg of maatschappelijke ondersteuning, te laten vervallen. Dit betekent dat pgo-organisaties de middelen van de basissubsidie ook kunnen aanwenden voor bijvoorbeeld belangenbehartiging op terreinen buiten zorg en

maatschappelijke ondersteuning. Gedacht kan onder meer worden aan activiteiten op de terreinen werk, inkomen, onderwijs, wonen, mobiliteit en sociale zekerheid.

De leden van de PvdA-fractie wilden een verduidelijking van hoe nieuwe organisaties in aanmerking komen voor de basissubsidie. Zoals de staatssecretaris en ik hiervoor in onze reactie op een soortgelijke vraag van de CDA-fractie al heb toegelicht, kunnen nieuwe organisaties in beginsel op dezelfde voorwaarden in aanmerking komen voor een basissubsidie als bestaande organisaties.

De PvdA-fractieleden informeerden hoeveel organisaties zich op dit moment inzetten voor de belangen van mensen uit dezelfde doelgroep.

Een eerste mogelijke indeling van organisaties in doelgroepen, kwam uit op ongeveer honderdvijftig verschillende doelgroepen. Deze eerste indeling is tijdens de eerder genoemde bijeenkomst van 28 september 2007 besproken met het veld. Op basis van die indeling zouden er circa dertig organisaties zijn die met één of meer organisaties eenzelfde doelgroep zorggebruikers bedienen.

Verder wilden de leden van de PvdA-fractie en de ChristenUnie-fractie weten waarop het maximum van €90.000,- is gebaseerd en hoe ik tot dit maximum ben gekomen. Daarnaast wilden de PvdA-fractieleden weten waarom ik van mening ben dat dit maximumbedrag afdoende is.

Het maximum van €90.000,- sluit aan bij de huidige praktijk, het is de maximale instellingssubsidie die nu al geldt voor patiëntenorganisaties. Dit bedrag is destijds gebaseerd op een extern onderzoek naar de financieringsbehoefte van patiëntenorganisaties. Vanuit het uitgangspunt dat bij de basissubsidie gelijksoortige organisaties op een gelijke manier worden gefinancierd voor gelijksoortige activiteiten, zal het huidige maximumbedrag voor patiëntenorganisaties ook gaan gelden voor gehandicapten- en ouderenorganisaties. Tegelijkertijd gaat het totaalbedrag dat beschikbaar is voor subsidies voor pgo-organisaties substantieel omhoog om de pgo-organisaties in staat te stellen zich gezamenlijk te ontwikkelen tot een krachtige partij. Hiertoe worden vier meerjarige programma's opgestart. Overigens wordt met de basissubsidie niet beoogd de gehele exploitatie van een organisatie te dekken. De bestaande subsidiëring voor patiëntenorganisaties is al mede afhankelijk van de door de pgo-organisaties zelf te innen contributies van leden en donaties van donateurs. Deze contributies en donaties betreffen een substantieel deel van de inkomsten van de pgo-organisaties. Veel pgo-organisaties beschikken naast de subsidie en inkomsten uit contributies/donaties ook over substantiële andere inkomsten uit onder andere giften, legaten en sponsoring.

Tenslotte wilden de PvdA-fractieleden weten hoe het maximum van €90.000,- zich verhoudt tot het maximumbedrag beschikbaar per programma en vroegen zij of de budgetten voor de vier verschillende programma's gelijk zijn.

Het bedrag van €90.000,- heeft betrekking op de basissubsidie en heeft in die hoedanigheid geen relatie met het maximumbedrag dat beschikbaar is per programma. Het bedrag voor basissubsidie is een maximumbedrag dat per doelgroep beschikbaar is. Het maximumbedrag dat beschikbaar is per programma heeft betrekking op het budget dat voor dat programma beschikbaar is. Daarbij geldt dat op dit moment nog niet vaststaat welke budgetten voor de vier verschillende meerjarige programma's beschikbaar zijn. De uit de basissubsidie vrijkomende financiële middelen komen volledig ten goede aan het programma

'maatschappelijke participatie'. Daarnaast is er de intensivering van €10 miljoen die bedoeld is voor de meerjarige programma's. De verdeling van het budget over die programma's is onder andere afhankelijk van de voorstellen van de koepels over de inhoud van de meerjarige programma's en de uitkomsten van de onderzoeken.

De leden van de SP-fractie constateerden dat de basissubsidie voor organisaties toch maximaal €90.000,- per doelgroep blijft, terwijl veel organisaties stellen de basisactiviteiten hiervan niet te kunnen bekostigen, ook niet de mensen die zij bijvoorbeeld in (vaste) dienst hebben. Ook de leden van de ChristenUnie-fractie wilden weten hoe ik de klacht van de pgo-organisaties beoordeel dat dit bedrag ontoereikend zou zijn om de functies belangenbehartiging, lotgenotencontact en voorlichting op een goede manier uit te kunnen voeren. De SP-fractieleden vroegen daarnaast waarom ik wel vast wil blijven houden aan het basisbedrag van €90.000,- en of ik bereid ben om de maximale basissubsidie te verhogen.

Zoals de staatssecretaris en ik al eerder hebben aangegeven is de basissubsidie een bijdrage in de exploitatielasten van pgo-organisaties. Alle pgo-organisaties beschikken naast de basissubsidie over substantiële inkomsten uit contributie en donaties. Ook hebben de organisaties vaak andere inkomsten. De verschillende activiteiten en bijbehorende kosten worden uit het totaal aan inkomsten betaald. Dat is nu al gangbare praktijk. Zoals ook al eerder aangegeven in deze brief sluit het maximum van €90.000,- aan bij de huidige subsidiëring van patiëntenorganisaties. Vanuit het uitgangspunt dat bij de basissubsidie gelijksoortige organisaties op een gelijke manier worden gefinancierd voor gelijksoortige activiteiten, zal dit huidige maximumbedrag voor patiëntenorganisaties ook gaan gelden voor gehandicapten- en ouderenorganisaties.

Het is van groot belang voor alle zorggebruikers dat pgo-organisaties volwaardige gesprekspartners worden van zorgverzekeraars, zorgaanbieders, overheden en andere maatschappelijke organisaties. Daarvoor zijn meer samenwerking, regie en verdere professionalisering noodzakelijk. Dit ontstaat niet vanzelf, ook niet met een hogere maximale basissubsidie. De staatssecretaris en ik leggen prioriteit bij het versterken van de positie van de pgo-organisaties en willen daarom de extra middelen via de meerjarige programma's inzetten om zo de positie van alle zorggebruikers in de nieuwe stelsels van zorg en maatschappelijk participatie te versterken.

Zoals ook in de brief van 23 juli is aangegeven neemt het programma 'maatschappelijke participatie' een aparte positie in. De middelen die vrijkomen bij de basissubsidie zullen volledig ten goede komen aan dit programma, dat met voorrang zal worden gerealiseerd door de gehandicapten-, ouderen en GGZ-organisaties. Deze groep zal er in totaliteit financieel niet op achteruit gaan, maar er per saldo op vooruit kunnen gaan, als deze organisaties activiteiten (gaan) uitvoeren die passen binnen de meerjarige programma's.

Tenslotte vroegen de leden van de ChristenUnie-fractie wat precies onder de term 'doelgroep' wordt verstaan. Zij wilden ook weten wat de doelgroepenbenadering betekent voor de subsidiëtoekenning aan pgo-organisaties waarvan de activiteiten zich niet tot slechts één doelgroep beperken.

Een doelgroep wordt gevormd door een specifieke categorie van zorggebruikers. Daarbij moet in hoofdzaak gedacht worden aan mensen met een bepaalde ziekte- of functiebeperking. Deze indeling sluit zo veel mogelijk aan bij de huidige inrichting en diversiteit in het veld en bij de bestaande activiteiten. Wellicht zal het in een enkel geval

Blad

9

Kenmerk

MC-U-2809691

voorkomen dat een organisatie meerdere doelgroepen bedient. Wij beraden ons nog op de wijze hoe hier mee om te gaan. In mijn brief rond de jaarwisseling zal ik hierop terugkomen.

4. De meerjarige programma's

Voor ik in ga op vragen van de leden van de vaste commissie voor VWS over de meerjarige programma's wil ik eerst kort in herinnering brengen welk doel de staatssecretaris en ik hebben met deze meerjarige programma's. De meerjarige programma's versterken de positie en rol van pgo-organisaties binnen het nieuwe stelsel van zorg en maatschappelijke ondersteuning. Dit draagt bij aan een sterkere positie van alle zorggebruikers. De programma's stimuleren samenwerking, vergroten de regie en maken verdere professionalisering mogelijk.

Zoals eerder aangegeven zijn de staatssecretaris en ik voornemens vier meerjarige programma's in te stellen. Het gaat dan om een programma 'kwaliteit en transparantie', een programma 'maatschappelijke participatie', een programma 'versterking en ondersteuning' en een programma 'kennis en informatie'. Deze thema's sluiten aan bij onze beleidsprioriteiten en worden in overleg met het veld verder ingevuld. Wij willen deze programma's zo snel mogelijk van start laten gaan om de pgo-organisaties daadwerkelijk te kunnen versterken.

De leden van de CDA-fractie vroegen of het schrijven van projectvoorstellen, de totale indieningsprocedure, de jaarlijkse voortgangsrapportages en verantwoording zowel qua inhoud als financiën niet veel administratieve lasten meebrengen voor de organisaties. Ook wilden zij weten hoe dit tot het minimum kan worden beperkt.

De staatssecretaris en ik zijn het met deze leden eens dat onnodige administratieve lasten uiteraard moeten worden voorkomen. Tegelijkertijd moet ook in ogenschouw worden genomen dat het belangrijk is dat de beoordeling van de verschillende projectvoorstellen en de verantwoording over de uitvoering voldoende transparant zijn. Bij het opstellen van de nieuwe regeling zal in ieder geval nadrukkelijk rekening gehouden worden met het voorkomen van onnodige administratieve lasten.

In aansluiting op het gegeven dat pgo-organisaties kunnen inschrijven op door het ministerie opgezette programma's, vroegen de leden van de CDA-fractie waarom er geen mogelijkheid is geschapen om binnen het totaal ook programma's aan te dragen van patiënten-/cliëntenzijde. De leden van de PvdA-fractie vroegen hoe tot de keuze voor de vier verschillende programma's is gekomen en op welke wijze en met wie er is geïnventariseerd. Zij vroegen ook of het veld hierover is geconsulteerd.

De keuze voor de thema's van de meerjarige programma's is ingegeven door de beleidsprioriteiten voor de komende jaren, zoals bijvoorbeeld het transparant maken en verbeteren van zorg vanuit patiënt-/cliëntperspectief. Daarnaast sluiten zij aan bij de breedte van het werkkterrein zoals de pgo-organisaties die ook zelf hebben aangegeven, waaronder zogenaamde levensbrede thema's. Naar mening van de staatssecretaris en mij hebben de meerjarige programma's vooralsnog een dermate brede scope, dat zij wat dat betreft niet knellend kunnen zijn.

In tegenstelling tot wat de leden van de CDA-fractie suggereren, is wel de mogelijkheid geboden om van patiënten-/cliëntenzijde programmathema's voor te stellen. Het pgo-veld is tijdens een eerste grote bijeenkomst, in het kader van de wijziging van de pgo-subsidiesystematiek, op 25 mei 2007 geconsulteerd over de programmathema's. Aan de

vertegenwoordigers van de pgo-organisaties zijn toen als eerste gedachte vier thema's voorgelegd. Hen is toen onder andere gevraagd om eventuele suggesties aan te dragen voor andere programmathema's. In de voorbereiding van mijn brief van 23 juli aan de Tweede Kamer is vervolgens over de keuze van programmathema's van gedachten gewisseld met NPCF, CG-Raad en CSO. Recent, in de tweede bijeenkomst met de pgo-organisaties op 28 september 2007, is het veld onder andere gevraagd naar suggesties voor de verdere uitwerking van de vier thema's die zijn geformuleerd in mijn brief van 23 juli 2007. De precieze invulling van de meerjarige programma's staat tot op heden nog niet vast. In december verwachten de staatssecretaris en ik een voorstel van de drie koepels over een nadere inhoudelijke invulling van de vier programmathema's. Tevens verwachten we dan de resultaten van de eerdergenoemde onderzoeken. In mijn brief rond de jaarwisseling zal ik nader ingaan op de inhoudelijke invulling van de vier meerjarige programma's.

De PvdA-fractieleden wilden weten wanneer de programma's van start zullen gaan. Ook wilden zij weten of er reeds een budget voor het starten van de programma's is en zo neen, of ik bereid ben om dit startbudget te verstrekken om de programma's zo spoedig mogelijk van start te laten gaan.

Hoewel de nieuwe subsidiesystematiek in 2009 ingaat, is met de voorbereiding van de meerjarige programma's reeds begonnen, zodat deze waar mogelijk al in 2008 van start kunnen gaan. In 2008 is hiervoor budget beschikbaar.

Het uiteindelijk beschikbare budget per programma hangt samen met onder meer de invulling van de inhoud hiervan. Zoals reeds aangegeven komen de drie koepels (NPCF, CG-Raad, CSO) met voorstellen voor de inhoudelijke uitwerking van de vier thema's en de onderlinge rolverdeling ten aanzien van de regie over de meerjarige programma's. Zij zullen 1 december aanstaande deze voorstellen aan mij voorleggen. In mijn brief rond de jaarwisseling zal ik hier verder op in gaan.

Verder vroegen de leden van de PvdA-fractie of ZonMw betrokken zal worden bij het programma 'kwaliteit en transparantie' en of de Consumentenbond zal worden betrokken bij het programma 'kennis en informatie' over het zorgaanbod.

Zoals aangegeven zullen de drie koepels, CG-raad, CSO en NPCF 1 december 2007 voorstellen aan mij voorleggen over de inhoudelijke uitwerking van de programmathema's. Deze voorstellen dienen draagvlak te hebben binnen het pgo-veld. Op het gebied van kwaliteit en transparantie bestaan al diverse initiatieven waarbij inbreng wordt gevraagd van pgo-organisaties. Zoals de ontwikkeling van prestatie-indicatoren vanuit het programma Zorgbrede Transparantie van Kwaliteit van de Inspectie voor de Gezondheidszorg, CO-indexen bij het Centrum Klantervaring Zorg, maar ook de ontwikkeling van multidisciplinaire richtlijnen vanuit het programma Kennisbeleid Kwaliteit Curatieve Zorg van ZonMw. De koepels hebben goede contacten met deze organisaties en kunnen gebruik maken van de daar aanwezige kennis. De staatssecretaris en ik zullen het voorstel dat de koepels maken voor het programma 'kwaliteit en transparantie' beoordelen op de relatie die het heeft met de bestaande initiatieven en projecten.

Dat geldt ook ten aanzien van het betrekken van bestaande expertise en initiatieven op het gebied van het verspreiden van kennis en informatie aan (zorg)gebruikers, zoals die bijvoorbeeld bij de Consumentenbond, maar ook bij Zorgbelang Nederland aanwezig is, in het voorstel van de koepels voor het programma 'kennis en informatie'. Overigens is de vraag of en hoe rekening wordt gehouden met bestaande initiatieven ook onderdeel van een

onderzoek dat vanuit het ministerie recent is uitgezet naar de mogelijke opzet van een informatie- en adviesloket.

De leden van de fractie van de ChristenUnie vroegen hoe het gegeven dat er in de subsidie-systematiek gekozen wordt voor een top-down benadering (bijvoorbeeld als het gaat om de vaststelling van de programmakaders) zich verhoudt met het uitgangspunt dat de zorggebruiker meer centraal dient te staan in de zorg. Zij wilden voorts weten of de pgo-organisaties bij de vaststelling van de programma's betrokken zijn geweest. Graag benadrukken de staatssecretaris en ik dat de pgo-organisaties uiteraard betrokken zijn geweest bij de formulering van de programmathema's en dat er dus geen sprake is van een top-down benadering. Daar zijn de staatssecretaris en ik reeds op ingegaan in het antwoord op een overeenkomstige vraag van de leden van de CDA-fractie over de consultatie van de pgo-organisaties. In de brief van 23 juli 2007 zijn, nadat de eerste consultatie met het veld had plaatsgevonden, de thema's van de vier meerjarige programma's geschetst. Deze thema's sluiten aan bij onze beleidsprioriteiten maar zijn tegelijk zodanig breed dat zij goed aansluiten bij de maatschappelijke rol en betekenis van de pgo-organisaties. Ook tijdens de bijeenkomst op 28 september 2007 hebben pgo-organisaties kunnen reageren op de vier programmathema's. Op dit moment werken de koepels aan een voorstel voor de inhoudelijke invulling hiervan. De concrete invulling van de meerjarige programma's zal voor een groot deel plaatsvinden via de door de pgo-organisaties aangedragen projecten.

5. Een inhoudelijke rol voor de koepels

De leden van de CDA-fractie, PvdA-fractie en SP-fractie hebben vragen gesteld over de nadere invulling van de inhoudelijke regierol van de koepels, de precieze verantwoordelijkheidsverdeling bij de toekenning van de subsidie, de samenwerking tussen de koepels en het mogelijk optreden van belangenverstrengeling. Tijdens de bijeenkomst met pgo-organisaties op 28 september jongstleden is de rol van de koepels ook expliciet aan de orde geweest. Daarbij heeft een aantal organisaties zorgen uitgesproken over de toekomstige rol van de koepels. Deze signalen nemen de staatssecretaris en ik zeer serieus.

De door de kamer en pgo-organisaties gestelde vragen staan ook centraal in het onderzoek naar de wijze waarop de koepels op een verantwoorde manier een rol kunnen spelen bij de programma's. Dit onderzoek richt zich tevens op de rol van deze koepels bij de belangenbehartiging in het algemeen, de 'luis in de pels-functie'. Het onderzoek zal ingaan op de organisatie van de koepels zelf, maar ook op de manier waarop de koepels met elkaar omgaan, met ledenorganisaties, met niet-ledenorganisaties en op de relatie met de overheid. Het onderzoek zal plaatsvinden in nauw overleg met de koepels, die hun volledige medewerking hebben toegezegd. Ook een aantal individuele pgo-organisaties zal worden betrokken. Dit onderzoek is in december gereed.

Daarnaast hebben als gezegd de drie koepels te kennen gegeven graag zelf met voorstellen te willen komen over een nadere inhoudelijke invulling van de vier programmathema's en de onderlinge taakverdeling van de drie koepels over de vier meerjarige programma's. De koepels hebben aangekondigd op 1 december met deze voorstellen te komen.

Tot slot wordt besluitvorming voorbereid over de uitvoering van de nieuwe subsidiesystematiek en de toekomst van het Fonds PGO.

In de brief die ik u rond de jaarwisseling zal toesturen zal ik nader ingaan op deze

onderwerpen, die in samenhang moeten worden gezien.

Naast deze vragen hebben de leden van de CDA-fractie ook gevraagd naar de contributie van de koepels. In de brief van 23 juli heb ik aangegeven dat de koepels NPCF, CG-Raad en CSO naast financiering via programma's ook een relatief bescheiden contributie van hun leden kunnen vragen. Zij vroegen wat er onder 'bescheiden' wordt verstaan.

De staatssecretaris en ik zijn van mening dat het voor versterking van de pgo-organisaties van belang is dat deze organisaties samenwerken en zich zo organiseren dat zij hun stem en invloed kunnen bundelen. De koepels bepalen zelf de hoogte van de contributie, echter het moet in onze ogen niet zo zijn dat de hoogte van de contributie een belemmering vormt voor (kleine) organisaties om zich aan te sluiten bij (één van) de koepels. Met een 'bescheiden' contributie wordt dus bedoeld een contributie die geen belemmering vormt voor een lidmaatschap van een koepel. Overigens is het ook in het belang van een koepel om leden te werven en te behouden. De hoogte van de contributie moet dit niet in de weg staan. Los hiervan kan een organisatie om andere redenen dan financiële besluiten zich niet aan te sluiten bij een koepel.

Ten slotte vroegen de leden van de PvdA-fractie of kan worden aangegeven wat de overwegingen zijn geweest om na een periode van vier jaar te evalueren.

Aan deze periode van vier jaar liggen verschillende redenen ten grondslag. Allereerst leert de ervaring dat het tijd nodig heeft om een programma op te starten en daadwerkelijk resultaten te bereiken. Daarnaast speelt mee dat de programma's drie tot vijf jaar zullen duren. Het is niet logisch dan al na twee jaar te gaan evalueren, maar wel om te evalueren voordat nieuwe programma's opstarten. Als een programma eerder afloopt dan de genoemde vier jaar, zal dat programma aan het einde van de looptijd worden geëvalueerd. De verantwoordelijkheidsverdeling tussen koepels en overheid en het functioneren van de koepels als inhoudelijk regisseur zal onderdeel uitmaken van de evaluatie. De inbedding van de verantwoordelijkheidsverdeling kost eveneens tijd, ook daarom hebben de staatssecretaris en ik gekozen voor een periode van vier jaar.

Voorgaande laat onverlet dat bij de nadere vormgeving van de verantwoordelijkheidsverdeling tussen overheid en koepels ook afspraken gemaakt zullen moeten worden over tussentijdse verantwoording- en bijstuurmomenten, gedurende de eerste vier jaar dat de nieuwe systematiek in werking is.

6. Andere organisaties en herverdelingseffecten

De leden van de CDA-fractie wilden een toelichting over aan welke bepaalde omstandigheden gedacht wordt waar geschreven wordt dat een organisatie die werkt op decentraal niveau deel kan nemen aan een programma en daarvoor een bijdrage kan ontvangen.

Bij de toekenning van subsidies in het kader van een programma zal een keuze moeten worden gemaakt tussen de ingediende aanvragen, waarbij prioriteit zal worden gegeven aan die projectvoorstellen die het meeste bijdragen aan het realiseren van de programmadoeleinden. In beginsel dienen decentrale organisaties hun middelen decentraal te verkrijgen. Er is een beperkt aantal uitzonderingen denkbaar, maar hier zullen de staatssecretaris en ik terughoudend mee omgaan. In het geval dat een organisatie op decentraal niveau met haar activiteiten een wezenlijke bijdrage levert aan de doelstellingen van de meerjarige programma's, waarbij de resultaten van deze activiteiten bovendien

landelijke betekenis hebben, en implementatie op landelijk niveau plaats kan vinden, kan de desbetreffende organisatie een projectvoorstel indienen voor programmafinanciering.

De leden van de CDA-fractie vroegen mij verder om een toelichting op mijn visie op de plaats en de vertegenwoordiging van de verstandelijk gehandicapten- en de GGZ-sector in het pgo-veld.

Ten eerste geldt dat in de door de staatssecretaris en mij beoogde subsidiesystematiek alle pgo-organisaties, waaronder de verstandelijk gehandicapten- en de GGZ-sector, die aan de voorwaarden voldoen in aanmerking komen voor een basissubsidie. Daarbij geldt voor alle pgo-organisaties het beginsel dat gelijksoortige organisaties bij de basissubsidie op een gelijke manier worden gefinancierd voor gelijksoortige activiteiten. Daarnaast kunnen al deze organisaties, dus ook de organisaties uit de gehandicapten- en GGZ-sector, projectvoorstellen indienen die binnen de meerjarige programma's passen. Het programma 'maatschappelijke participatie' richt zich daarbij met voorrang op de gehandicapten-, ouderen- en GGZ-organisaties.

De leden van de PvdA-fractie wilden weten hoeveel pgo-organisaties op dit moment activiteiten uitvoeren die niet passen binnen de programma's.

Deze vraag laat zich in deze fase nog niet beantwoorden, aangezien de programmathema's nog nader worden uitgewerkt. De vier programmathema's zijn breed en sluiten goed aan bij de rol en betekenis van de pgo-organisaties. Een deel van de bestaande activiteiten zal prima in de meerjarige programma's blijken te passen. Het is tegelijkertijd uitdrukkelijk niet een doel op zich om zoveel mogelijk bestaande activiteiten in de meerjarige programma's onder te brengen. Centraal moet staan dat de projecten die via de meerjarige programma's gefinancierd worden bijdragen aan het bereiken van de doelen van de programma's en dat daarmee de positie van zorggebruikers wordt versterkt.

De PvdA-fractieleden informeerden naar de gevolgen voor de samenwerkingsverbanden tussen verschillende pgo-organisaties ten aanzien van projecten die reeds zijn gestart. Voorts wilden zij weten hoe deze organisaties toch gefinancierd kunnen worden vanuit de programma's en wat de zinsnede inhoudt dat de minister hier 'met speciale aandacht' naar zal kijken. Verder informeerden zij naar de garanties die hiermee voor deze pgo-organisaties kunnen worden afgegeven.

Projectsubsidies voor projecten die op dit moment reeds gestart zijn, zullen in principe doorlopen tot de einddatum, voor zover het daarbij niet gaat om projecten die worden gefinancierd vanuit de huidige instellingssubsidies.

Een van de doelen van de meerjarige programma's is het bevorderen van samenwerking. Samenwerkingsorganisaties hebben daarom potentieel een belangrijke rol in de programma's. De staatssecretaris en ik verwachten dat ook bestaande en mogelijk nieuwe samenwerkingsverbanden een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan het realiseren van de doelstellingen van de meerjarige programma's. De activiteiten die zij binnen dat programma uitvoeren kunnen uit de programma's worden gefinancierd.

Daarnaast zijn er enkele organisaties die nu van het Fonds PGO een instellingssubsidie ontvangen en die vanwege hun specifieke aard binnen de nieuwe systematiek van de basissubsidie de facto niet meer voor een basissubsidie in aanmerking komen, terwijl zij met hun activiteiten wel een belangrijke bijdrage leveren aan de doelstellingen van de subsidiesystematiek. Wij verwachten dat de activiteiten van deze organisaties veelal

Blad

14

Kenmerk

MC-U-2809691

gefinancierd kunnen worden vanuit de meerjarige programma's. Dit heeft onze speciale aandacht in die zin dat wij in overleg met de betrokken organisaties en de koepels zullen bezien hoe dit binnen de meerjarige programma's kan worden vormgegeven en wat de consequenties hiervan zijn.

De leden van de PvdA-fractie vroegen wanneer de herziening van de Wet medezeggenschap plaats zal vinden. Daarnaast stelden zij de vraag of mij bekend is dat er voor verstandelijk gehandicapten niet langer een medezeggenschapsorgaan bestaat. De leden van de PvdA-fractie vroegen welke maatregelen ik hier tegen zal gaan treffen.

Ik interpreteer deze vraag als een vraag naar de stand van zaken ten aanzien van de herziening van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen (Wmcz) en de gevolgen daarvan voor de cliëntenraden voor verstandelijk gehandicapten.

In de huidige Wmcz zijn de inspraakmogelijkheden van de cliënten van zorginstellingen vastgelegd. In die wet is geregeld dat iedere instelling verplicht is om een cliëntenraad in te stellen. Deze verplichting geldt ook voor instellingen voor verstandelijk gehandicapten. Het Landelijk Steunpunt Cliëntenraden (LSR) is een organisatie voor cliëntenraden uit onder andere de gehandicaptenzorg. De staatssecretaris en ik zijn bezig met een herbezinning op de Wmcz. Wij zullen deze plaatsen in het perspectief van het bredere VWS-traject voor de versterking van de positie van de cliënt in de zorg. Daarbij is het streven om een effectieve inspraak van afnemers in de zorg te bewerkstelligen. Wij zullen de Tweede Kamer in december nader over onze plannen informeren.

De leden van de ChristenUnie-fractie constateerden dat familieorganisaties in mijn brief niet expliciet worden genoemd. Deze organisaties vervullen echter wel een belangrijke rol op het gebied van belangenbehartiging van mensen die daartoe zelf niet in staat zijn, zo constateerden zij. De leden wilden weten op welke wijze de familieorganisaties een plaats in de gewijzigde subsidiesystematiek krijgen.

Organisaties van familieleden of ouders van patiënten of gehandicapten uit een bepaalde doelgroep worden, indien zij activiteiten verrichten vanuit het belang van die patiënten of gehandicapten, in de nieuwe subsidiesystematiek gezien als werkend voor dezelfde doelgroep als de organisaties van deze patiënten en gehandicapten zelf. Zij zullen in de voorgenomen nieuwe systematiek voor een in beginsel gedeelde basissubsidie in aanmerking komen, samen met de eventuele organisaties van de patiënten of gehandicapten zelf.

7. Premiefinanciering

De leden van de CDA-fractie vroegen aan te geven op wiens kosten de zorgverzekeraars en aanbieders hun belangen behartigen ten opzichte van elkaar, de overheid en ten opzichte van de cliënt/patiënt. Dit in relatie tot het gestelde in mijn brief: "Uit de premiemiddelen wordt de levering van zorg en maatschappelijke ondersteuning gefinancierd."

Als aanvullende toelichting op het gestelde in de brief van 23 juli 2007 het volgende. Zorgverzekeraars en zorgaanbieders worden niet rechtstreeks door de overheid financieel ondersteund voor hun belangenbehartiging. Verzekerden betalen premie voor een verzekeringspolis. Die premie wordt door zorgverzekeraars benut om, door aanbieders te leveren, zorg te contracteren. Uit de premiemiddelen wordt dus de levering van zorg gefinancierd. Belangenbehartiging door verzekeraars en aanbieders moet dus door henzelf worden betaald uit de personele en materiële middelen. Pgo-organisaties worden wel rechtstreeks vanuit de overheid ondersteund ten behoeve van functies als

belangenbehartiging.

8. Vervoltraject/Het Fonds PGO

Naar aanleiding van de vraag van de leden van de CDA-fractie over de opschorting van de pgo-regeling, kunnen de staatsecretaris en ik bevestigen dat ook de afbouwregeling met één jaar wordt opgeschort. Dit wordt bewerkstelligd door een daartoe strekkende regeling tot wijziging van de Regeling functiefinanciering. Deze wijziging heb ik u op 22 oktober 2007 doen toekomen.

Overigens willen wij de optie bezien om aan organisaties die onder de afbouwregeling vallen in plaats van een gespreide afbouw over de jaren 2009 en 2010, in 2008 een éénmalig afbouwbedrag te verstrekken. De betrokken organisaties kunnen hierdoor mogelijk meer flexibiliteit verkrijgen bij het besteden van de middelen.

De leden van de PvdA-fractie vroegen op welke wijze de toekomst van het Fonds PGO zal worden voorbereid.

De inhoudelijke keuzes over de nieuwe subsidiesystematiek hebben vooralsnog prioriteit gehad. In dit kader is overleg gevoerd met het veld en is een onderzoek uitgezet naar de invulling van de rol van de koepels bij de programma's.

De komende maanden zal, in nauw overleg met het Fonds PGO, de invulling van de mogelijke rol en daarmee de toekomst van het Fonds PGO worden uitgewerkt.

De PvdA-fractieleden vroegen of het veld is betrokken bij het besluit om de huidige subsidiesystematiek met een jaar voort te zetten. Kan het veld zich in dit besluit vinden, zo vroegen zij.

In de eerdergenoemde eerste bijeenkomst met de pgo-organisaties op 25 mei 2007 is er door de pgo-organisaties sterk op aangedrongen om voldoende tijd te nemen voor de invoering van een nieuwe subsidiesystematiek. De oorspronkelijk daarvoor beoogde datum van 1 januari 2008 werd in brede kring als te ambitieus gezien.

Nadat de staatssecretaris en ik het besluit hebben genomen om de invoering van de nieuwe systematiek uit te stellen tot 1 januari 2009, aan de Tweede Kamer medegedeeld bij brief van 3 juli 2007 (Tweede Kamer, 2006-2007, 29 214, nr. 23), hebben wij daarover vanuit het veld instemmende geluiden ontvangen.

De Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

dr. A. Klink